

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Tertia. Textus: Et coëgerunt eum, dicentes: mane nobiscum.
Thema: Hospitalitas virtus est proficua.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FERIA II. PASCHATIS.
CONCIO TERTIA.

Et cœgerunt eum, dicentes. Mane nobiscum, quoniam advesperascit. Lucae 24. cap. Textus.

Hospitalitas, quàm sit proficua, & Deo grata. Thema.

Virtutes, civitatum sunt fulcra, fortunæ tessera, & calamitatum exilia: inter virtutes, non infimo loco ponenda est hospitalitas, quæ nobilissimam agnoscit progeniem, nempe charitatem; hinc hospitalitatem, veteres Sapientes permagni æstimârunt. Plutarchus lib. de Conviv. Periandri sic verba refert: *Equidem laudo civitates, earumque rectores, qui hospitibus primùm, deinde civibus vacant.* Cleodemus apud Plutarchum, mensam, quæ hospites admittebat, hospitiique præsidium, aram Deorum amicitiae vocavit. *Minimè, Cleodemi verba sunt, mihi videtur, si ex animi sententiâ est loquendum, præsertim ad mensam, quam sustollunt, erepro cibo, cum Deorum amicitia, & hospitii præsidium ara sit.* Convivium urbanè peregrinis & indigentibus exhibitum, veluti ara est, quâ homines Dei benevolentiam elucrantur. Audiamus Sacram Scripturam: *Charitas fraternitatis, maneat in vobis, & hospitalitatem nolite oblivisci, per hanc enim placuerunt quidam, Angelis hospitio exceptis,* concionatur Paulus ad Hebræos cap. 13. & iterùm eadem Epistola: *Beneficentiæ autem, & Communionis nolite oblivisci, talibus* Exordium.
Textus Scripturæ.

in sepulturam peregrinorum. Ad peregrinorum & indigentium sepulturam, Christus omne pretium, pretiosissimi sui sanguinis clarigitur; cur tam carè emit? utique ut noscamus, hospitalitatis pretium, & meritum; quò carius enim res emitur, tantò pluris æstimatur, valet, & constat: omne pretium sanguinis sui, Christus dedit, impendit in opus hospitalitatis, in quietem, & sepulturam peregrinorum; hinc desumere licet, hospitalitas à Deo quanti æstimetur, hospitales pauperes, peregrinos, indigentes benignè suscipientes, quantum mereantur, & lucrentur, paucis: Hospitalitatis meritum, expresserunt fratres Proregis Josephi.

CONCEPTUS II.

Tempore magnæ annonæ penuriæ, filii Jacob, fratres Josephi, in Ægyptum peregrinantur, ibidem frumentum, pro domûs necessitate empturi; primo intuitu Prorex Josephus agnoscit, fratres suos esse, non cogitat vindictam, sed humanissimè sub tectum suum eos recipit, famelicos alit, & pascit, indigentibus saccos frumento repleri, ac pecuniam clam imponi imperat: *Fussit minister, ut implerent eorum saccos tritico, & reponerent pecunias singulorum, in sacculis suis, datis supra cibariis in viâ, qui fecerunt ita,* Genes. 42. cap. In viâ unus saccum suum aperuit, & pecuniam, ac pretium cum invenisset, reliquis fratribus retulit; ita Textus: *apertoque unus sacco, ut daret jumento pabulum in diversorio, contemplatus pecuniam in ore sacculi, dixit fratribus suis: reddita est mihi pecunia, & obstupescit, turbatique mutuo dixerunt: quidnam est hoc, quod fecit nobis Deus? Quid loquimini, vos viri? An non prudenter vobis imaginari potestis, Proregem Ægypti Josephum, in vestros saccos, pecuniam imponere justisse? Cur ergo admirantes, non potius dicitis, quid est hoc, quod fecit nobis Josephus? advertite: Josephus magnâ hospitalitatè erga viros hos peregrinos exercuit, non tantum frumentum, & pretium pro eo, sed & insuper cibaria in viâ liberaliter dedit, ac donavit; virum tam benignum, hospitalem admirantes, non Proregem, non Josephum, sed Deum vocant; *Quid est hoc, quod fecit nobis Deus?* indicantes, hospitalitatis*

tis virtus, hospitem divinum reddit, omnibus beatissimum, felicissimum,

CONCEPTUS III.

Omni virtuti favet Deus: audeo dicere; hospitalitati maxime favet: libeat veritatem eruere ex Parabola Lucae 16. conscripta: Duo debitores erant cuidam Domino, unus centum debebat cados olei, alter centum coros tritici: Procurator dominus hos debitores citat, debitori olei quinquaginta donat, tritici quinquaginta; Audiamus Textum: *Dicebat primo, quantum debes Domino meo? at ille dixit; Centum cados Olei: dixitque illi: accipe cautionem tuam, & sede cito, scribe quinquaginta: deinde alii dicitur: tu vero quantum debes? qui ait: centum coros tritici; ait illi: accipe litteras tuas, & scribe octoginta: & laudavit Dominus eum iniquitatis, quia prudenter egisset.* Quæstio oritur, cur debitori olei plus, quam debitori tritici donatur? & cur recte quinquaginta donantur? Nullus ignorat, in oleo benignitatem, charitatem, & hospitalitatem signari; ergo habenti hospitalitatem, charitatem, benignitatem, misericordiam, plus, & major gratia, quinquaginta, numerus jubilæus, jubilæum gratiarum donatur, nempe Dei gratia, & benedictio, quam Deus liberalissime impertitur. Conceptus hic est Divi Chrysologi serm. 126. sic aureo scribentis: *Scribere jubet quinquaginta: quinquagesimum numerum ad misericordiam pertinere, David pandit, cum Psalmum quinquagesimum cantat, clamans: Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam:* Hospitalitas ergo, benignitas, misericordia erga peregrinos, ad omnes Dei gratias, & misericordias petrandas, potentissimus advocatus, & patronus est.

CONCEPTUS IV.

De Bethlehem civitate, licet parvula scribit Michæas, cap. 5. *Bethlehem Ephrata, parvula es, in millibus Juda.* S. Martinus cap. 2. etiam habet: *Et tu Bethlehem, terra Juda, nequaquam*

minima es, in Principibus Juda, ex te enim exiet Dux, qui regat populum meum Israel. Bethlehem interpretatur S. Gregorius lib. 8. in Evangelia, vocari *domum panis*. Cur domus panis? Nomine panis, in Scripturis, hæc omnia subintelliguntur, quæ ad animam, & corpus expediunt, & prudenter desiderari possunt: Sic Jacob orat: *Si dederit mihi Dominus, panem ad vescendum.* Genes. 28. cap. Nomine panis ergo, subintelliguntur omnis generis dona, & Dei omnipotentis benedictiones: ut animæ innocentia, conscientie candor, corporis sanitas, Principum favor, rerum temporalium sufficientia; Bethlehem ergo vocando domum panis, uno verbo omnia dona, gratias, & benedictiones, è liberali Dei manu elargiuntur, ut ducatur in populo, abundantiam in terræ frugibus, &c. Jam quis causalem dicet, ob quam adeò benedicta, gratiis, & donis Dei cumulata fuerit Bethlehem? Causalem aliam non invenio, nisi minutam quandam hospitalitatem, quòd Christum Dei Filium sub tectum receperit, in stabulo manere indulserit: minuta hæc hospitalitas, amplissimè à Deo præmiata est, Bethlehem domus panis; Hospitalitatis virtus copiosissimè præmiatur, hospitales ditat, & benedictione cœli, & terræ replet. Tectum produco Abrahamum.

CONCEPTUS V.

Abrahamo Genes. cap. 18. promissio fit filii, in quo benediciendæ sint omnes gentes. *Habebit Filium Sara uxor tua.* Hic filius est Isaac, de cujus stemmate, & sanguine natus est Christus Jesus, qui totius mundi unica est salus; maximam benedictionem! Abrahamæ Deus cum filio Isaac elargitur: Quale meritum, ad tam pinguem benedictionem, habet Abraham? Meritum est hospitalitas: *Apparuerunt ei tres viri stantes propè eum, quos cum vidisset, cucurrit in occursum eorum, de ostio tabernaculi sui, & adoravit in terram, & dixit: Domine! si inveni gratiam, in oculis tuis, ne transeas servum tuum, sed asseram pauxillum aqua, & laventur pedes vestri, & requiescite sub arbore, ponam.*

nam.

namque buccellam panis, & confortetur cor vestrum, postea trahitis, &c. Festinavit Abraham in tabernaculum, ad Saram, dicitur que ei, accelera, tria sata simila commisce, & fac submercatas; ipse vero ad armentum cucurrit, & tulit inde vitulum nerrimum, & optimum. Desuper eleganter S. Chryostomus in Genes. Currit, & volat senex, vidit enim prædam, quam natabatur. Non vocaret famulos, quasi diceret: magnus thesaurus est, magna negotiatio, per me ipsum, hanc mercem in se debeo, ne elabatur tantum lucrum. Hospitalitas ars est quæ stuosissima.

CONCEPTUS VI.

Jobo inquit facer Textus cap. 42. *Addidit Deus omnia, cunque fuerant Job, duplicia.* Pius Samaritanus protulit duos denarios. Quæ merita causa, cur Job dentur duplicia? Merito allegat Sacra Scriptura, lib. Job cap. 31. *Foris non mansi peregrinus, ostium meum viatori patuit.* Hospitalitatem non in solo, sed in duplo liberalissimus Deus præmiat: Hospitalitatem maximam, pius Samaritanus, erga peregrinum, qui incidit latrones, exercuit: *Imponens illum in jumentum suum, duxit eum in tabernaculum.* Lucæ 10. cap. Non unum ergo, sed duos denarios fert, duplex præmium monstrat, quo præmiandi sunt hospitalitatis sectatores, confirmat. S. Augustinus: *Duo denarii, sunt præmissio, vitæ quæ nunc est, & æterna,* vult dicere, temporaliter æternum, hospitalitatem Deus remuneratur. Percurritur hospitalitatem indubiè temporaliter remuneratam invenietur hospitalis, Angelos recepit sub tectum, ab incendio, & fatali periculo, præservatus est, Genes. 19. cap. Exploratores Josue, in hospitio Raab meretrix liberaliter, custodivit fideliter, & cautè, & domus ejus tota ab hoste servata est. Josue 2. cap. præcepta ad hospitalitatem fuit Rebecca, dicens servo Abraham, *Et sæni plurimum est apud nos, & locus sparsus ad manducandum.* Genes. 24. cap. & ideo in Sponsam Isaac eligitur: res

Hospitio Sunamitis Eliseum, qui & filium impetrat, & eundem mortuum suscitatur 4. Regum 4. hospitio recipit Zachæus Dominum, & filius fit Abrahæ, Luca 19. cap. Sed in æternum hospitalitatem Deum præmiare, testatur Christus Matth. 25. cap. *Tunc*, in die iudicii inquam, *dicet Rex his, qui à dextris ejus erunt; venite Benedicite Patri meo, possidete paratum vobis Regnum; Hospes eram, & collegistis me.*

Hortor ergo omnes, cum S. Petro Apostolo, Epist. 1. *Epilogus.* cap. 4. *Estote hospitales invicem sine murmuratione.* Et cum S. Gregorio Papa, lib. 3. Dialog. cap. 11. *Præbete fratres modò, peregrino Christo hospitium, ut vos in iudicio, non quasi peregrinos nesciat, sed ut proprios recipiat, in Regnum, ipso adjuvante, qui vivit Deus in sæcula.*
Amen.

Ii

IN